

INFORME ESTAT DE
L'ASSOCIACIONISME JUVENIL

DISTRICTE DE
L'EIXAMPLE

INTRODUCCIÓ

Els informes de l'Estat de l'Associacionisme Juvenil del CRAJ i del CJB són una eina de treball, politització i visibilitat de **les circumstàncies, demandes i necessitats de l'associacionisme juvenil de base comunitària** a la ciutat de Barcelona.

Entenem associacions juvenils de base comunitària com a joves que s'organitzen voluntàriament amb una finalitat d'implicació col·lectiva a l'entorn i de transformació dels barris. Col·lectius sempre liderats i gestionats per persones joves.

Per nosaltres és important assegurar que l'associacionisme juvenil de base comunitària **pugui desenvolupar els seus projectes en tant que motors de cohesió social** i implicació comunitària en el seu entorn més proper i **garantir el dinamisme, continuïtat i creació de teixit associatiu al territori.**

Aquests informes es duen a terme amb la col·laboració d'aquells col·lectius que, complint els criteris anteriors, es disposen a participar dels espais de trobada que ofereixen el CRAJ i el CJB. En aquests espais, els col·lectius poden exposar com perceben l'estat de l'associacionisme juvenil al territori en relació amb 3 eixos; **espais dignes, espai públic i comunitat.**

Hem escollit aquests eixos després de detectar necessitats comunes de l'associacionisme juvenil de base comunitària a tota la ciutat de Barcelona que necessiten ser abordades seguint la idiosincràsia de cada barri i districte.

Els 3 eixos:

COM ESTAN LES JOVES DEL DISTRICTE

Demografia

16,7%

16-29 anys ¹

Interculturalitat i arrelament

40,6%

joves de 15 a 29 anys tenen nacionalitat estrangera. ²

Educació

50,7%

Estudis universitaris ³

89,2%

Estudis postobligatoris ³

* 23,6% d'alumnat d'ESO i el 35,8% d'alumnat de Batxillerat estudia en centres públics. Al conjunt de Barcelona són el 36,3% i el 37,1% respectivament. ⁴

Treball

Salari mitjà joves de 16 a 24 anys. ⁵

11.758,7€

Salari mitjà joves de 25 a 29 anys. ⁵

20.804€

Habitatge i emancipació

1.106,7€

preu registrat mitjà dels habitatges de lloguer

* Al conjunt de la ciutat 980,5€. ⁶

Renda mitjana del territori

26.811€

renda familiar disponible anual per càpita

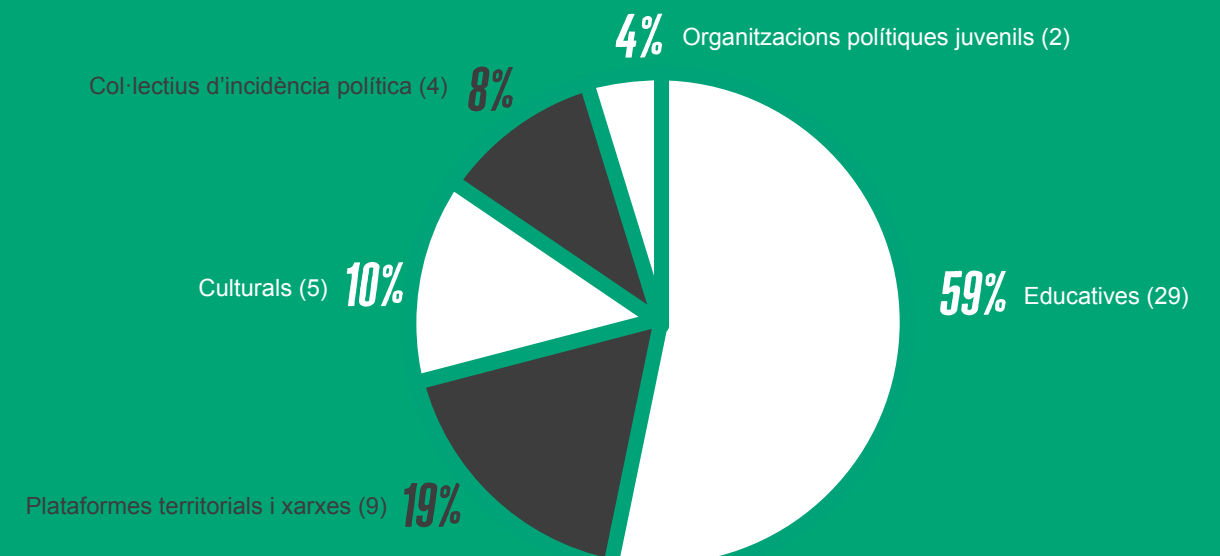
* Territori amb més RFD, un 22,4 superior que la mitjana de Barcelona. ⁷

* 1 Dades padró 2020
2 Dades padró 2020
3 Dades del Padró de 2019

4 Dades del curs 2017-18, el darrer amb aquestes dades públiques
5 Dades OMD, Departament d'Estadística i Difusió de Dades, a partir de l'explotació de la MCVL 2018 6 Registre HPO 2018
7 RFD 2017

COM PARTICIPEN LES JOVES DEL DISTRICTE?

Al districte de l'Eixample hi ha un total de 64 entitats juvenils, de les quals 42 són associacions juvenils autogestionades i de base comunitària. En el següent gràfic es mostren les tipologies d'aquestes 42 associacions juvenils, ja que és amb les que es busca treballar des de l'Àrea de Territori:

Finalment, han participat en aquest informe 14 associacions, de les quals 10 eren entitats i 4 eren plataformes territorials o assemblees de joves. Han participat els agrupaments Antoni Gaudí, Anselm Albareda, Pau Claris i Aldaia; els esplais Totikap, Sant Miquel, Grup de Gent, Itaka i Sant Isidor; la Colla Castellera Els Esquerdatats de l'Eixample; les assemblees de Joves del Poblet i de Sant Antoni; el Casal de Joves del Xiroc i el Casal Popular Lina Odena.

COM ESTAN LES ORGANITZACIONS JUVENILS DEL DISTRICTE?

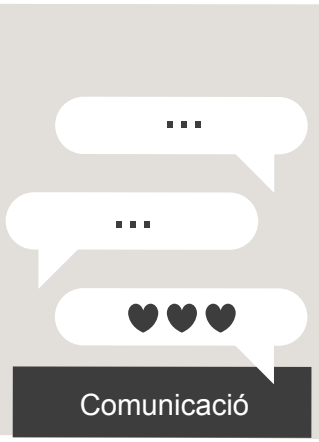
Temàtica

Espai digne

Espai públic

Comunicació

Indicadors

1	Gestió de l'espai en relació amb el desenvolupament del projecte
2	Condicions de l'espai
3	Estabilitat/continuitat de l'espai
4	Ús de l'espai públic en activitats ordinàries
5	Tramitació de permisos per esdeveniments extraordinaris a la via pública conforme la normativa
6	Obtenció de materials per esdeveniments extraordinaris a la via pública
7	Horaris dels esdeveniments extraordinaris a la via pública
8	Localització dels esdeveniments extraordinaris a la via pública
9	Relació amb el veïnat
10	Relació amb altres entitats del territori
11	Participació de l'entitat en espais comunitaris
12	Participació de l'entitat en espais promoguts des de districte

Joves del Poblet	AE Antoni Gaudí	AEIG Anselm Albareda	Casal de Joves Xiroc	AEIG Pau Claris	Esplai Totikap	Assamblea Joves de Sant Antoni	Esquerdat	CP Lina Òdena	AE Aldaia	Esplai Sant Miquel	Esplai Grup de Gent	Esplai Itaka	Esplai Sant Isidor
Orange	Yellow	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Orange	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Grey	Grey	Green	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Green	Grey	Grey	Grey	Grey	Orange
Green	Yellow	Green	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Orange	Yellow	Green	Green	Yellow	Green
Yellow	Yellow	Yellow	Grey	Yellow	Yellow	Yellow	Grey	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow
Orange	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Yellow	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey
Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Green	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey
Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Orange	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey
Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Green	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey
Green	Green	Grey	Grey	Grey	Yellow	Yellow	Green	Green	Green	Green	Grey	Yellow	Grey
Green	Grey	Grey	Grey	Grey	Green	Green	Grey	Green	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey
Orange	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Yellow	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey

Llegenda

- L'entitat compta amb l'espai adient per al seu projecte.
 - L'espai limita el desenvolupament del projecte de l'entitat.
 - L'entitat no compta amb l'espai adient per desenvolupar.
- En bones condicions.
 - Calen petites reformes.
 - En males condicions i/o calen grans reformes.
- Seguretat de continuïtat (per 2 o més anys).
 - Incertesa (menys de 2 anys, conveni verbal o inexistència de conveni).
 - Pèrdua imminent de l'espai.
- L'espai públic permet desenvolupar el projecte.
 - L'espai públic limita el desenvolupament del projecte.
 - L'espai públic o l'ús d'aquest per altres agents no permet desenvolupar el projecte.
- Per sobre del 66% de les sol·licituds han obtingut el permís.
 - Entre el 33-66% sol·licituds que han obtingut el permís.
 - Per sota del 33% sol·licituds que han obtingut el permís.
- Per sobre del 66% en les activitats extraordinàries realitzades s'han facilitat els materials requerits i s'han ofert alternatives en aquells materials que no pot proveir districte.
 - Entre el 33-66% en les activitats extraordinàries realitzades s'han facilitat els materials requerits i s'han ofert alternatives en aquells materials que no pot proveir districte.
 - Per sota del 33% en les activitats extraordinàries realitzades s'han facilitat els materials requerits i s'han ofert alternatives en aquells materials que no pot proveir districte.
- Per sobre del 66% en les activitats extraordinàries realitzades s'ha concedit o consensuat satisfactoriament l'horari entre entitat i districte.
 - Entre 33-66% en les activitats extraordinàries realitzades s'ha concedit o consensuat satisfactoriament l'horari entre entitat i districte.
 - Per sota 33% en les activitats extraordinàries realitzades s'ha concedit o consensuat satisfactoriament l'horari entre entitat i districte.
- Per sobre del 66% en les activitats extraordinàries realitzades s'ha concedit o consensuat satisfactoriament la localització entre entitat i districte.
 - Entre 33-66% en les activitats extraordinàries realitzades s'ha concedit o consensuat satisfactoriament la localització entre entitat i districte.
 - Per sota 33% en les activitats extraordinàries realitzades s'ha concedit o consensuat satisfactoriament la localització entre entitat i districte.
- L'entitat desenvolupa el projecte amb una bona relació amb el veïnat.
 - L'entitat desenvolupa el projecte malgrat algunes tensions amb el veïnat.
 - L'entitat desenvolupa el projecte malgrat un conflicte manifest amb el veïnat.
- Hi ha una xarxa comunitària on l'entitat hi participa activament i/o la relació amb altres entitats facilita la coordinació.
 - La relació amb altres entitats dificulta articular una xarxa coordinada.
 - No té relació o no hi ha una bona relació amb altres entitats del barri.
- L'entitat organitza i participa activament d'espais i iniciatives comunitàries.
 - L'entitat participa d'alguns espais comunitaris amb un paper poc destacat.
 - L'entitat no participa d'espais i iniciatives comunitàries.
- L'entitat participa dels diferents espais de participació ciutadana existents (+ 3 espais/any).
 - L'entitat participa puntualment dels diferents espais de participació ciutadana (1-3 espais/any).
 - L'entitat no participa dels espais de participació ciutadana.
- Aquest àmbit no ha pogut ser avaluat donades les circumstàncies sanitàries per la covid-19.

Des del CJB hem elaborat uns indicadors per valorar si es donen les condicions necessàries per promoure l'associacionisme juvenil des d'una perspectiva comunitària. Aquest semàfor plasma la situació en la que es troben les diferents entitats o plataformes en relació a aquests indicadors.

QUÈ DEMANEN LES ORGANITZACIONS JUVENILS?

Els reptes clau de l'any per l'associacionisme juvenil del districte:

1. Necessitat d'espais per a l'associacionisme juvenil

A l'Eixample s'organitza un elevat nombre d'associacions i col·lectius juvenils que dinamitzen els diferents barris del districte i generen projectes educatius, populars i d'acció comunitària. S'explicita la necessitat d'espais que s'adeqüin a les seves necessitats: hi ha espais i agrupaments allotjats en espais que no tenen les condicions òptimes; Casals Populars o assemblees de joves amb falta d'espais o sobremassificats perquè intenten donar resposta a totes les entitats; i una colla castellera també amb falta d'un espai adequat per poder assajar.

2. Espais juvenils autogestionats a cada barri

L'associacionisme juvenil reclama tenir un espai juvenil de referència a cada barri on les joves puguin desenvolupar els seus projectes de forma autogestionada i sigui un espai que respongui a les necessitats del jovent i l'associacionisme. Aquesta reclama és més significativa pel context del districte, on la falta de sòl municipal provoca que es desplaci l'associacionisme a zones més descentralitzades dels barris com a conseqüència de la gentrificació i massificació turística.

3. Abordatge dels impactes de la covid-19 a l'associacionisme juvenil

Les mesures adoptades per donar resposta a la covid-19 han provocat i continuen provocant greus conseqüències en l'associacionisme juvenil. La normativa per frenar la covid-19 no permet el desenvolupament de l'associacionisme, fet que dificulta la construcció de comunitat als barris. La impossibilitat de desenvolupar activitats i, en conseqüència, generar ingressos propis està provocant que diverses entitats es trobin en situació de dèficit econòmic. La presència policial als carrers està generant tensió i malestar generalitzat a l'espai públic i la persecució de l'associacionisme. La restricció del confinament nocturn a les 22h retalla greument el dret d'associació i reunió.

Per això, des de l'associacionisme, es reclama que les normatives de la covid-19 contemplin mesures per poder associar-se amb seguretat i a la vegada, que es doni resposta i suport a les diferents conseqüències que estan patint les entitats.

4. Millorar el procés d'obtenció de permisos d'esdeveniments en temps de covid-19

La normativa de la covid-19 canvia constantment. Es van posant requeriments diferents, als quals s'han d'adaptar amb grans esforços i sense que es faciliti ni s'acompanyi el procés des de districte, motiu pel que les entitats juvenils sovint acaben desistint d'organitzar esdeveniments. Es reclama, doncs, millorar i clarificar aquest procés d'obtenció de permisos per tal de poder continuar organitzant esdeveniments de forma segura en aquest context de pandèmia. Però, més enllà de la covid-19, les entitats arrosseguen malestars amb les gestions de permisos per fer esdeveniments extraordinaris a la via pública, ja que sovint es trobaven amb traves administratives.

5. Dissenyar un espai públic que faciliti el dinamisme veïnal

L'associacionisme juvenil reivindica un disseny de l'espai públic que faciliti punts de trobada i respongui a les diferents necessitats de les persones i col·lectius. Es demana habilitar espais que convidin a les joves a trobar-se, de la mateixa manera que es fan parcs infantils pensant en les necessitats dels infants; que tinguin zones cobertes per poder-se associar o fer activitat d'espai i cau malgrat la pluja o el sol; i que es pacifiquin carrers per tenir més espais de joc i de trobada.

6. Reconeixement de l'associacionisme juvenil i de la seva tasca comunitària

Hi ha associacions i col·lectius juvenils de l'Eixample que sovint veuen com no se les reconeix per part d'altres agents del territori i se les tracta des d'actituds adultcentristes. En serien exemples: ridiculitzacions a reunions conjuntes, tracte diferencial en la tramitació de permisos per ser joves o que no se les tingui en compte a l'hora d'articular taules comunitàries. Es suma que la majoria d'espais funcionen des de lògiques adultes que fan que el jovent no s'hi senti identificat ni còmode. És per això que reclamen repensar els espais conjunts des de perspectives més inclusives pel jovent i que es valorin les seves activitats.

QUINA ÉS L'APOSTA DEL CJB?

Al CJB, i en concret a l'àmbit de Territori, treballem en la detecció de les necessitats de l'associacionisme juvenil de cada districte de la ciutat. Aquest apropament a cada barri i districte, ens ha permès elaborar unes demandes que es fan comunes a nivell de ciutat que plasmem a continuació:

* **Establir mesures que permetin el desenvolupament de l'associacionisme de forma segura en el marc de la covid-19.** En la gestió de la crisi sanitària derivada per la covid-19 s'han desenvolupat diverses mesures per fer front a la pandèmia, les quals es van actualitzant segons les circumstàncies sanitàries. En aquestes mesures però no s'estan incloent prou mesures específiques per a l'associacionisme, de manera que la organització col·lectiva s'està veient especialment afectada. Defensem la necessitat de protegir l'associacionisme de manera específica i reivindicuem la necessitat de reconèixer els projectes comunitaris que es construeixen de forma autogestionada des del jovent associat.

* **Garantir el desenvolupament de les activitats del lleure educatiu en el context restrictiu per la gestió de la covid-19.** La pandèmia està provocant un greuge important en la vida i les possibilitats del lleure educatiu. Les necessitats dels agrupaments i dels espais estan quedant relegades en un segon pla per poder garantir el desenvolupament de l'escolarització, ja que molts espais i agrupaments allotjats en escoles s'estan trobant que es queden sense espai o les sales d'equipaments municipals que utilitzaven estan sent ocupades per aules. Per això, la reivindicació del lleure és que poder continuar fent educació formal no vagi en detriment de poder fer educació no formal i, per tant, compatibilitzar el desenvolupament d'ambdues, ja que es realitzen en horaris diferents i no haurien de ser excloents.

1. **Enfortir el teixit associatiu dels barris,** posant al centre a les persones que l'habiten i construint una ciutat des de la comunitat. Per això, són primordials polítiques que no desplacin dels barris a l'associacionisme juvenil, ja que la pressió turística i immobiliària i els processos de gentrificació generen dificultats en l'ús d'espai públic per part de les persones joves i les organitzacions juvenils.

2. **Donar reconeixement i suport a iniciatives i projectes juvenils autogestionats amb una identitat i autonomia pròpies que inclouen una forta dimensió educativa i comunitària.** Per tant, considerem que districte té la responsabilitat d'implicar a les persones joves en els processos de gestió d'equipaments juvenils si vol assolir una participació alta en la implicació de persones joves en processos que repercuten directament en l'entorn.

3. **Reformular els processos participatius i els espais de participació tenint en compte la participació juvenil:** repensar els espais de participació municipals i de districtes per tal d'engrescar a les organitzacions juvenils a participar i a entendre aquests processos com a útils, efectius, transparents i que responen a les voluntats i necessitats de l'associacionisme.

4. **Oferir espais on l'associacionisme pugui desenvolupar les seves activitats en condicions adequades,** organitzar-se autònomament i, si existeix necessitat i demanda, poder optar-ne a la gestió completa.

5. **Complir el percentatge d'habitatge dotacional per a joves.** És primordial poder garantir que les joves dels barris puguin permetre's emancipar-se al propi barri. El desplaçament de les joves a altres barris també té un efecte directe en les dificultats de consolidació de l'associacionisme juvenil i no juvenil.

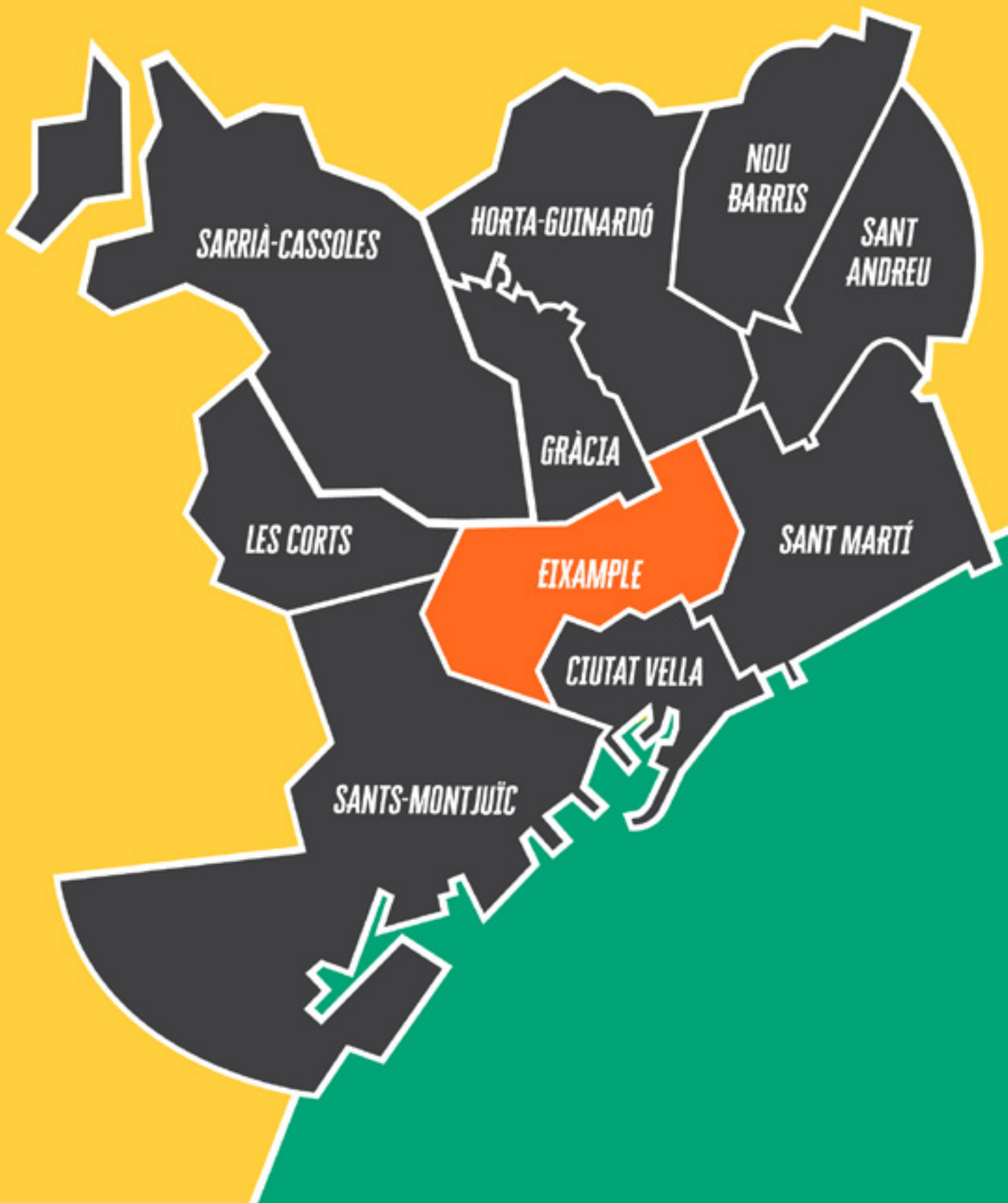
6. **Orientar les polítiques públiques de joventut a tota la franja d'aquesta,** entenent que els interessos i necessitats varien al llarg de la franja i fent especial èmfasi en les persones joves de 25 a 30 anys, sovint poc prioritzades.

7. **Facilitar el desenvolupament d'activitats extraordinàries amb vocació pública a l'espai públic:** proporcionar recursos, acompanyament en la gestió dels permisos, promoure localitzacions centrals i horaris que responguin a les necessitats de les organitzacions respectant les necessitats del veïnat.

8. **Treballar els efectes de la intergeneracionalitat en les relacions entre l'associacionisme juvenil i districte,** ja que sovint es reproduïen lògiques adultcentristes en aquestes pràctiques. Per això, creiem important generar espais de formació i presa de consciència sobre l'adultcentrisme per tal de transformar les relacions intergeneracionals cap a relacions més horitzontals i igualitàries.

Elaborat pel Consell de Joventut de Barcelona (CJB) i el Centre de Recursos per Associacions Juvenils (CRAJ), en col·laboració amb: Joves del Poblet, AE Antoni Gaudí, AEiG Anselm Albareda, AEiG Pau Claris, Casal de Joves Xiroc, Espai Totikap, Assemblea de Joves de Sant Antoni, Esquerdat, CP Línia Odena, AE Aldaia, Espai Sant Miquel, Espai Grup de Gent, Espai Itaka, Espai Sant Isidor.

MAPA DELS DISTRICTES DE BARCELONA

Coordina:

Centre de Recursos
per a les Associacions Juvenils
de Barcelona

Participa:

Joves del Poblet, AE Antoni Gaudí, AEiG Anselm Albareda, AEiG Pau Claris, Casal de Joves Xíroc, Esplai Totikap, Assemblea de Joves de Sant Antoni, Esquerdats, CP Línia Òdena, AE Aldaia, Esplai Sant Miquel, Esplai Grup de Gent, Esplai Itaka i Esplai Sant Isidor.